

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-
Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
órától 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok
részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

VI. ÉVFOLYAM, 10 SZÁM

TIMISOARA, 1930 JANUÁR 13, HÉTFŐ ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

A sajtó

hivatásáról nyilatkozott tegnap Maniu Gyula miniszterelnök. Most kezdte meg ugyanis működését a miniszterelnökség sajtóigazgatósága és ebből az alkalomból az összegyűlt újságírókhoz a miniszterelnök nagyvonalu beszédet tartott. Célzást tett a Cuvantul január negyedik számának elkobzásáról is és többek között a következőket mondotta: A sajtónak első és legfontosabb hivatása a kritika korlátlanul szabad és őszinte gyakorlása. A sajtónak különösen a politikai életben jut igen fontos szerepe. Ez a szerep a jó orvos hivatása kell hogy legyen, aki a kellő pillanatban állapítja meg a betegnek a helyes diagnózist. A politikai életben a sajtó az, amelynek feladata a közönség szemét kinyitni, ha egy kormány, politikai párt, vagy valamelyik állami intézmény hibába esik. Kötelessége azonban a sajtónak, hogy szabad kritikai megnyilvánulásaiban tárgyilagos is legyen. Más elbírálás alá esik viszont az a sajtó — és itt a miniszterelnök nyilván a Cuvantura kivánt célzást tenni — amely lelkiismeretlenül, sokhelyütt rosszindulattal kezeli az eseményeket. Ezekből a sajtómegállapításokból, továbbá a kritikának és a szabad véleménynyilvánításnak ilyenfajta megnyilvánulásából a közéletre olykor a legnagyobb szerencsétlenségek háromolhatnak. Nem a lap cikkeinek erőszakos hangja és nemlétező kérdéseknek valótlán tendenciózus formában való beállítása adja meg egy-egy újságnak és ezzel a sajtónak az értékét. Ezek a tendenciózus cikkek nem alkalmasak arra, hogy az ország és a társadalmi rend nyugalalmát és a zavartalan tevékenység folytonosságát biztosítsák. Ez a hang és ez az eljárás az, amely ellen minden öntudatos és józan polgárnak küzdeni kell. Nem vagyok hive az erőszakos lapelkobzásoknak, — mondotta Maniu — hanem ahogyan van más értelemben vett pornográfia, úgy van sajtópornográfia is és akkor, amikor kénytelen vagyok a lapelkobzás fegyveréhez nyulni, akkor nem a szabad véleménynyilvánítást kötöm béklyóba, hanem küzdök a lelkiismeretlenség megnyilatkozásai ellen. A miniszterelnök ezen határozott tendenciájú szavai élénk visszhangot keltenek majd a sajtóban.

A piac megmentése

A Hermes és Sváb Kereskedelmi Bank után a Polgári Takarékpénztár is beszüntette a fizetéseket — A nagybankok pénzt folyósítanak a sváb banknak és a Polgárinak

Temesvár, január 12.

Az a bizonytalanság és rendezetlenség, mely gazdasági viszonyaink terén uralkodik, megingat olyan intézményeket is, amelyek bonitásához huszonnégy óra előtt még a kétségnek legkisebb árnyéka sem férközött. Amire tegnapi vezércikkünkben rámutattunk, szomorúan igazolódik. A felelős gazdasági tényezők fejvesztettsége, paragrafusok és rendeletek labirintusában való tévelygése és nem utolsó sorban rendelkezési jogukban való megkötöttsége megnehezíti a segítés munkáját ott is, ahol az nemesak indokolt lenne az anyagi fedezet révén, hanem a gyors, azonnali intézkedés parancsoló szükségessége.

A múlt héten a betevők valósággal megrohanták a pénzügyintézeteket, amelyek kellően felkészülten várták az ostromot. A bankbetevők rohama már-már szünni kezdett, amikor a Sváb Kereskedelmi és Iparbank bezárta pénztárhelyiségeit.

Erre a már-már megnyugodni készülő tömeghangulat újból felkelte a bizalmatlanságot és a bankok napokon át mást sem tettek, mint a betevőknek visszafizetni a pénzt.

Egyes intézetek negyven-ötven millió lejt fizettek vissza a betétállományból. Ezek közé tartozott a Temesvári Polgári Takarékpénztár is, mely hősiessé állta az ostromot, azonban ugylátszik elszámította magát, mert nem gondoskodott idejében, hogy kellő készpénz álljon rendelkezésére. Amikor tegnap reggel százával keresték fel a bankot, hogy betéteiket kivegyék, az igazgatóság — látva, hogy pillanatnyilag nem áll rendelkezésére elegendő készpénz — kénytelen volt a kifizetéseket megszüntetni.

Érthető, hogy ez a bejelentés milyen hatást váltott ki. Hiába magyarázták, hogy a bank vagyona bőséges fedezetet nyújt, az emberek izgalmaiban semmiféle érve nem hallgattak és órákon keresztül várták a helyzet

hirtelen megváltozását. Közben lázas munka folyt, a bank trezorjaiban lévő váltókat más pénzügyintézeteknél való leszámítolás céljából lajstromozták, hogy készpénzhez jussanak és a betevőket kielégítsék.

A kora délelőtti órákban tárgyalások indultak meg a Nemzeti Bank temesvári fiókjával, melynek vezetősége a legmesszebbmenő jóindulatról és támogatásról biztosította a Polgári Takarékpénztár igazgatóságát, segítséget is helyezett kilátásba.

azonban bukaresti utasításra hivatkozva nem tudott nyomban visszleszámítolási hitelt nyújtani. És itt, ebben az esetben mutatkozik annak óriási hátránya, ha a gazdasági életben túlteng a bürokratizmus.

A hibát, mely gazdasági életünk hivatalos intézményeinek szervezetében rejlik, a közönségnek kell fokozott türelemmel jóvá tennie és alaptalan rémüldözéssel nem még inkább megnehezíteni a mostani sanyaru viszonyokon való átjutást. Hogy ennek ellenkezője milyen eredményeket érlel, azt szomorú klasszicitással bizonyítja éppen a Polgári Takarékpénztár esete. Az intézetnek hatvan millió lejt meghaladó vagyona van, betétjei elérték a százötven milliót és

amikor a közönség egyszerre intéz rohamot indokolatlan félelmében, természetes tünet, hogy összes kivelőségeit szinte percek alatt nem tudja behajtani.

A cél nem is ez, hanem a hitelélet igényeinek kielégítése, ami a kölcsönös előnyök alapján a betevők pénzével válik lehetségessé. Bármely pénzügyintézet pillanatnyi immobilitása nem jelenti az illető bank összeomlását, mint ahogyan a Polgári Takarékpénztár esetében is csak erről van szó.

Tegnap délután a Nemzeti Bank temesvári fiókjában Dobrovicescu Stamate igazgató elnökle mellett értekezlet volt, amelyen az összes temesvári nagybankok vezetői részt-

vettek.

A tanácskozások során egyöntetűen kifejezésre jutott az a nézet, hogy a temesvári és ezáltal a bányási piacon feltétlenül segíteni kell.

A nagybankok vezetői készséggel ajánlották fel a támogatásukat. Megállapította az értekezlet, hogy a legutóbbi hetek pénzügyi eseményei okoztak olyan pánikot, amely a piac megrendüléséhez vezetett. A Polgári Takarékpénztár ügyében kifejezésre jutott az a nézet, hogy a pánikszzerű izgalom, amellyel a betétesek ezt az intézetet megrohanták, nemcsak ezt a jól megalapozott bankot, hanem annál tízszer tőkeerősebb intézetet is megingatott volna. A nagybankok vezetőinek értekezlete megállapította azt is, hogy nem az aktív hiánya okozta a Sváb Kereskedelmi Bank és Polgári Takarékpénztárnál a válságot, hanem a közönség kebelében keletkezett pánik.

Az értekezlet elvben arra a megalapodásra jutott, hogy

a Nemzeti Bank a temesvári nagybankok támogatásával az immobilizált intézetek segítségére siet és ennek készpénzbeli perfektuálására már a jövő hét elején sor kerül. Tárgyalták a Hermes bank helyzetét is és arra a következtetésre jutottak — amint ezt Albu Kornél dr. velünk közölte — hogy ezt a pénzügyintézetet is szanálják annyira, hogy a kényszer-egyezségi eljárásnak eleget tudjon tenni.

A város ideiglenes bizottsága tegnap szintén foglalkozott a temesvári pénzpiac megrendülésével és sürgős intervenciót kér a kormánytól, hogy a Nemzeti Bank útján nagyobb összeget bocsásson a piac rendelkezésére.

Bukaresti tudósítónk késő éjszaka jelenti, hogy Madgearu pénzügyminiszter már intézkedett is a Nemzeti Bank útján, hogy a temesvári pénzpiacnak egyelőre hatvan-nyolcvan millió lejt bocsásson rendelkezésére a betevők kifizetése céljából.

Városi Színház

Vasárnap délután

Sláger operett

Vasárnap este

4

órákor

! Feketeszem éjszakája!

8½

órákor.

Iskola Alapítvány, Kolozevári Központ, Egy. „Hajnalka”, délután, este, „A tizenhét évesek”

A munkanélküli segélyek kiosztásába is bele akarják csempészni a vizzályt jelentő politikát

Temesvár, január 12.

A városi telekbiróságokon hetenként kétszer: kedden és pénteken osztják ki a munkanélküliek között a segélyeket. A mostani segélyosztásra az egész városban több száz munkanélküli jelentkezett. A kiosztás mindenütt a telekbíró elnöke alatt működő bizottság közvetítésével történik. A Gyárvárosban Montia Ágost, a Józsefvárosban Trandafir Virgil telekbírák közel kétszáz embernek osztottak ki utalványokat tüzfára és élelmiszerekre. Az Erzsébetvárosban kora délután már sorfalat állottak a telekbíró udvarán a szegény emberek, leginkább asszonyok. A segélyek kiosztásánál jelen volt Mutiu Péter telekbíró, Gabel József városi tanácsnok, a polgárság részéről Heim Miklós és Bosnyák János, a munkásság részéről Varga István. A bizottság délután három órakor kezdte meg működését és este negyedig dolgozott. Összesen nyolvanegy munkanélküli család részére adtak ki utalványokat egyenként öt kiló krumplira, három kiló lisztre és egy kiló hajra. Fautalványokat kedden osztották ki és a jövő kedden újra adnak ki fát.

A jelentkezők piros személyazonossági igazolványukkal bizonyítják, hogy a kerületben laknak, munkakönyveikkel pedig azt, hogy tényleg munkanélküliek.

Az adatokat ellenőrzi a bizottság tagjai és ennek megtörténte után kerül a sor a segélyutalvány kiadására. Az Erzsébetvárosban egyetlen jelentkezőt sem utasítottak el, sőt a sokgyermekes családok részére kettős utalványokat is állítottak ki.

A Mehalában Vuia telekbíró elnökletével működött a kiosztó bizottság, amelynek Ardelean Pál, Reiter József, Mersbach Antal, Dománszky Károly és a munkásság részéről Saghyszobafestő voltak a tagjai. A bizottság először az ingyen fára szóló utalványokat adta ki, azután került volna a sor az élelmiszeraltalványok kiadására. A bizottság a segélyezéseket úgy intézte, hogy először a szakmunkások kapjanak segélyt és csak azután más munkanélküliek. Ingyenfát tizenhat román nemzetiségű munkanélkülinek és harmincnégy kisebbségi szakmunkásnak adtak ki. Mielőtt azonban az élelmiszeraltalványok kiosztására került volna a sor, egy utólag jelentkező segélyigénye fölött a bizottság tagjai között nézeteltérés támadt, amelynek az lett a vége, hogy a bizottság tagjai eltávoztak a mehalai telekbírósról. Vuia telekbíró a segélyre várókat azzal küldte el, hogy a segély-

kiosztást hétfőn folytatja. Tegnap jelentést tett az esetről Baran Koriolán dr. polgármesternek és jelentést tettek a bizottság tagjai is, akik azt állították, hogy

Ardelean Pál lelkes a segélykiosztás ügyébe beleviszi a politikát és

ragaszkodnak hozzá, hogy a város a bizottságba Ardelean helyére mást küldjön ki.

A polgármester közölte, hogy az ügyet megvizsgálhatja és intézkedik a segélyezés folytatásáról, amelybe semmi esetre nem tűri a politika bevonását.

Szerelmi dráma a pályaudvaron

Stuttgart, január 11.

A stuttgarti pályaudvaron városi szerelmi dráma játszódott le. A peronon az egyik indulásra készen álló vonatba éppen beszállni készült a közönség és az emberek rajokban tódultak a személykocsikba, amikor hirtelen sikolyok és lövések zaja vegyült bele a megszokott pályaudvari lármába. Az emberek szétrebbentek és az így támadt tisztáson rémülten látták vértől borítva egy asszonyt és egy férfi hulláját.

A szerelmi tragédia hősei egy negyvenöt éves divatárus és egy negyven éves divatárusnő. A kutmesternek felesége és öt gyermeke van, azonban ez nem tartotta vissza attól, hogy a divatárusnővel már évek óta szerelmi viszonyt folytasson. Ugyátszik,

hogy a divatárusnő most már beleunt ebbe a viszonyba és a szakításnak azt a módját eszelte ki, hogy elhagyja Stuttgartot. Bucsulevelet írt a kutmesternek és közölte vele, hogy hosszabb időre elutazik. A kutmester kiment a pályaudvarra és ott megvárta elutazni készülő szerelmesét. Kérlelte, hogy álljon el szándékáról, amiről azonban az asszony hallani sem akart. A kutmester erre zsebéből kalapácsot húzott elő és azzal többször fejbevágtatta az asszonyt, majd eldobta a kalapácsot, revolvert rántott és azzal háromszor az asszonyra lőtt, aki holtan rogyott össze. A kutmester azután szívére szorította a revolvert és a következő pillanatban eldördült a negyedik lövés, amely a kutmester életének is végét vetett.

Aggódnak a vármegyei tisztviselők az új beosztások miatt

Temesvár, január 12.

Az új közigazgatási törvény életbe lépésével a vármegyei közigazgatási szolgálatban nagyobb átesoportosítások és új beosztások várhatók. A régi tisztviselők és alkalmazottak körében bizonyos aggodalommal néznek ennek elébe, mert attól tartanak, hogy a pretori kinevezéseknél mellőzni fogják a régi szolgabírói kar számos tagját, akiknek jogi és államtudományi vizsgájuk van és előnyben részesítik azokat, akik a regátban jogi licenciatot szereztek. Azonkívül ijedelmet okozott az a hír, hogy az új közigazgatási törvény nem ismeri irnokokat és

hivatalozókat. Érdeklődtünk a vármegyei prefekturán ezekre a kérdésekre vonatkozólag és ott teljesen megnyugtató kijelentéseket tettek. Kijelentették, hogy az új pretori kinevezések valószínűleg csak a választások után fognak megtörténni és a kinevezések elsősorban a régi szolgabírói karból kerülnek ki. A licenciat és az államtudományi vizsga egyenértékű és így nem lehet egyiket a másik fölött előnyben részesíteni. Ami az irnokokat és irodaszolgákat illeti, a törvény csak éppen ezeket az elnevezéseket nem ismeri, de ezekre ezentúl is szükség lesz, csak más lesz az elnevezésük.

Valahonnan levél jött a kaszárnyából...

Temesvár, január 12.

Érdekes levelet hozott a posta a múlt hónap vége felé Temesvárra. A levelet Szlatinán adták fel, egy katona írta és így volt megcímelve: Temesvár városi községi jegyzőjének. Név, pontos cím nem volt a levélen és a postás végül is a levelet Sagovici Sámuel dr. városi főjegyzőnek továbbította. A levelet Cuví Sándor huszonnégy éves fiatalember egy barátjának diktálta, mert ő nem tud írni. Cuví Sándor a levélben elmondia,

hogy Temesvárott született és a Józsefvárosi Preyer-utcában lakott szüleiével, akik tisztességes iparosok voltak. Őt azonban kalandos vére üzte, hajította, ezért tizenhárom éves korában megszökött Temesvárról és a regátba ment. Pénze nem volt és gyalog vágott neki a világnak. Utközben koldult, dolgozott is, ha kapott munkát. Pajtáiban, hidak alatt aludt, míg eljutott Bukarestbe. Itt azonban nem volt maradása és Besszarábiába ment, ahol földmunkásnak csapott fel. Meg-

elgedett volt és csak az bántotta, hogy nem tudott semmit szüleiéről és kis leánytestvéréről. Az isten háta mögötti falucsukában, ahol nem volt iskola, nem tudott írni és olvasni, megtanulni és így még levélben sem tudott érdeklődni szüleinek sorsa felől. Tavaly besorozták katonának és a sorozás alkalmával a születési adatok beírásakor érdeklődni kezdtek szülei iránt. Cuví Sándor erre elhatározta, hogy tudakozódní fog szülei felől. Szándékát az elmúlt hónapban valóra is váltotta, mert megkérte egyik irritudó barátját, hogy írjon levelet Temesvár jegyzőjének, akit szépen megkértek, hogy tudakozódjon szülei felől. Sagovici Sámuel dr. főjegyző a levelet átküldte Nicurescu Özséb rendőrigazgatónak, aki intézkedett, hogy a józsefvárosi rendőrség indítsa meg a nyomozást. A nyomozás eredményét pedig egy Szlatinán szolgáló katona türelmetlenül várja, aki már tiz év óta nem hallott hírt szüleiéről.

Lassusági világrekord a postán

Temesvár, január 12.

Azt már megszoktuk, hogy nálunk a posta csigalassusággal közlekedik. Az újságok két-három napos késéssel érkeznek rendeltetési helyükre. Azt is megszoktuk, hogy a levélnek néha egy hét is kell, amíg belföldön két város között megteszi az utat. A belföldi postaforgalom terén a lassusági rekordot azonban egy levelezőlap érte el. A levelezőlapot Temesvárott adták föl és Ujkisodára címezték. 1929. január 1-én egy temesvári fiatalember boldog újévet kívánt Ujkisodán lakó nagynénjének és — mint a postabélyegző igazolja — a lapot még aznap föl is adta. Hogy hol csavargott a levelezőlap azóta egy éven és tizenegy napon keresztül, azt nem lehet tudni. Tegnap azonban — és ezt is postabélyeg igazolja — végre megérkezett rendeltetési helyére. A fő az, hogy megérkezett. És ha a tavalyi jókívánság el is késett, annyi bizonyos, hogy most is jókor jött.

Botrányba fult Károlyi Mihály első amerikai előadása

Newyork, január 11.

Károlyi Mihály gróf első előadása, amelyet tegnap tartott meg Newyorkban, nagy botrányba fulladt. Károlyi a beutazási engedélyt azon a címen kapta meg, hogy tudományos előadás sorozatokat rendez Amerikában. Newyorki első előadására azonban a terem félig sem telt meg. Károlyi előadásában kijelentette, hogy szívvel és lélekkel vallja magát marxistának és méltán tagadja meg ezt a fémjelzést Madonaldtól, valamint az európai szociáldemokráciától, főleg pedig a magyar szociáldemokratáktól, akik elárveiket. Az előadás mindkét kirohanást tartalmazott a cialisták ellen. Az alatt Károlyitól még megmaradt fordultak. Jmes cikkbber címber működ

Olcsó tűzifa
prima minőségben

kapható

„HESTIA”

FATELEPEN. Józsefváros, Rózsa-utca és Szilágyi-u. sarok. Telefon 12-99
Házhoz szállítás! Szolid kiszolgálás!

Komplett Galvanotechnikai vállalat
(nikkelezővállalat)

nagyon olcsón eladó.

Cím: III. Bulevardul Carol (Hunyadi-ut) 54.

Hírek

Jubilál

a Népszövetség. Ugyan mit jubilál? Azt, hogy hány háborút sikerült megakadályozni? Dehogy! Hiszen láttuk, hogy az utóbbi esztendőben egymást érték a háborúk a világ különböző részein. Avagy azt jubilálja talán a Népszövetség, hogy hány kisebbségi panaszt sikerült elintéznie? Nevetséges. Egyetlenegy kisebbségi panaszt sem intézett még el a Népszövetség. Hát mit jubilál? Tíz éves fennállását üli meg. Sippal, dobbal, klarinéttal, lármával, öntömjénezéssel jubilál a Népszövetség. Tegnap volt tíz éve annak, hogy a szövetséges hatalmak aláírták az ugynevezett egyezségokmányt és ezzel megalkották a Népszövetséget. Tíz éve van annak, hogy létesült ez a — mondhatni — nemzetközi Sóhivatal, amely éppen olyan pompásan orvosolja az emberiség bajait, mint a többi kisbetűs sóhivatal. A Népszövetség mindössze arra jó, hogy az egyes államok évente nehéz milliókkal járuljanak a fentartásához. A mai pénzhiányos világban bizony megengedhetik maguknak az államok ezt a pazarlást. No, de legalább néhány száz ember hivatalhoz jutott. És ez is valami. Ettől akár sohase is dolgozzék a Népszövetség.

— Pacha püspök Csákován. Pacha Ágost püspök tegnap délután Willjung Mihály püspöki titkár kíséretében Csákovára utazott. A püspök lelkigyakorlatokat tart Csákován és holnap visszatér Temesvárra.

Covay Temesvár-Gyárváros, Háromkirály-u. 7. szám. készíti mindennemű ágyneműt, hozott anyagból is. Versenyképes olcsó árak.

— Létics szerb püspök Temesvárot. Létics György dr. szerb püspök Jugoszláviából Temesvárra érkezett és néhány napon keresztül itt marad. A püspök tegnap délután a gyárvárosi szerb plébániatemplomban tartott istentiszteletet, ma délelőtt tíz órakor pedig a belvárosi szerb püspöki székesegyházban mondja a nagymisét, amely alatt a Sloga dalegyület énekel. Misa után a püspök fogadja a bányászati szerb hitközségek küldöttségeit. A püspök temesvári tartózkodása idején résztvesz különböző szerb egyházi intézmények gyűlésein.

Holczer Ilona svábhelyi téli üdülő-pensiója Budapest-Svábhely I., Hollós-u. (fogaskerekű mellett). Jó, kellemes, olcsó Szobái jól fűthetők. Üdülőknek, gyengélkedőknek, sportolóknak páratlan hely.

— Temes megye választási körzete. Beszámoltunk róla, hogy Jonescu Gyula dr. delegált prefektus elnöklétével a vármegye házában értekezlet volt, amelyen megállapították a megye területén a választási körzetek beosztását. A beosztást tegnap bemutatták a prefekturára egybehívott szolgabírók értekezletnek. Az értekezleten a választási körzetek beosztásán csekélyebb változtatásokat eszközöltek.

A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda Kávéházában VIII., Baross-tér 10.

— A magyar dalosszövetség bányászati ülése. Inczedy-Joksmán Ödön, a Romániai Magyar Dalosszövetség elnöke, aki tegnap délután Temesvárra érkezett és este a Lloyd-társulat tárgyalási termében elnökölt a dalosszövetség bányászati kerületének ülésén. Az ülésen megtárgyalták a kerülethez tartozó összes magyar dalegyesületek ügyeit és a tanácskozás este hat órától éjjelig tartott. Ma este — miként megírtuk — a gyárvárosi Mednyánszky-féle vendéglőben valamennyi temesvári magyar dalegyesület részvételével nagy műsoros est lesz. Az estén a dalosok felköszöntik G o k l e r Antal országos főkarnagyot, aki holnap ünnepli meg születésnapját.

Vadonatuj könyveket csak a **LÖBL** kölcsönkönyvtárból olvashat.

— Szerb újév. A görög keleti szerb egyház kedden ünnepli meg az újévet. Ebből az alkalomból az összes temesvári szerb templomokban ünnepi istentiszteletek lesznek.

— Időközi választás Krassószerényben. Bukarestből jelentik: A központi választási bizottság véglegesen megállapította a krassói képviselői és a szerényi szenátori időközi választások napját. Mindkét megyében január huszonkilencedikén választanak. A kormány hivatalos jelöltjei Szörényben a szenátori mandátumra Dobrin György dr. volt prefektus és Krassóban a képviselői mandátumra Manoilescu Mihály volt néppárti államtitkár.

Csak a mentholos ízű angol „MINTIPS” a valódi! Kapható: Somogyinál, Lloyd-sor 11.

— A bányászati tartományi igazgatóság vezértitkára. Bukaresti tudósítónk jelenti: Vita folyt arról, vajjon Bihar megye a temesvári tartományi igazgatóság hatáskörébe tartozik-e. A hivatalos lap legújabb száma közli a tartományi igazgatóságok beosztását. Eszerint a temesvári igazgatósághoz Temestorontál, Arad, Bihar, Krassó és Szörénymegyék tartoznak. A hivatalos lap egyben közli — amint azt már a Déli Hírlap jelentette —, hogy a bányászati tartományi igazgatóság vezértitkárának M a i o r e s c u József dr. jelenlegi nagyváradi prefektust nevezték ki.

— A temesvári munkástüntetések. A temesvári rendőrbíróság a január második munkástüntetésekkel kapcsolatosan a közrend megháborításáért tíz napi fogházra ítélte Józsefi Józsefet, Kovács Borbálát, Kovács Irmát, Odor Máriát, Csáky Sándort, Jakab Miklóst, Damian Józsefet, Reitenauer Sándort, Simion Tibort, és Müller Bertát. Az elítéltek a büntetésüket már tegnap megkezdték.

— Magyar nők közgyűlése. A Temesvári Magyar Nőegylet ma délelőtt tizenegy órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a Dóm-tér 1. szám alatt levő emeleti helyiségben.

— Az új közigazgatási szolgálat megszervezése. Bukaresti tudósítónk jelenti: Mirto belügyi államtitkár tanácskozott a tartományi igazgatókkal a szolgálat megszervezéséről és a központi minisztériumokkal való összműködéséről. A tartományi igazgatók még a régenstanács előtt jelennek meg kihallgatáson, utána székhelyeikre utaznak és megkezdik tényleges működésüket.

— Ungureanu Manó szobra. Groza fiatal temesvári szobrász elkészítette Ungureanu Manó mellsobrát, amelyet a városi tanácsteremben foglalkoztatni. A szobor élethűen tallta el Ungureanu Manót. A mellsoborról Groza nagyobb mintát is készített, amelyet a jövő héten visz le Bukarestbe, ahol azt bronzba fogják önteni. Ezt a mellsobrot a Hunyadi-kastély előtti kis parkban fogják felállítani és leleplezése a tavasszal lesz.

— A Temesvári Magyar Dalárda külföldi körútja. A háború előtt a Temesvári Magyar Dalárda meghívására nagy hangversenyt adott Temesvárról a Szuomen Lauló helsingforsi finn dalárda. A Szuomen Lauló szeptember 10-én ünnepli meg fényes kerek között fennállásának huszonöt éves jubileumát, amelyre a Temesvári Magyar Dalárdát is meghívta. A dalárda a meghívást elfogadta és férfikarával szeptember elején utazik el Temesvárról. Utközben Lengyelországban két hangversenyt ad és pedig Lembergben és Varsóban. Helsingforsból Stockholmba, majd Drezdába megy a Temesvári Magyar Dalárda és ezekben a városokban szintén tart hangversenyeket. A hangversenykörút tizenöt napig tart.

Sok évi praxis és legmodernebb módszerek **B. Roth Olga** Kosmetikus (Deutsches Haus Szt. György tér sarkán) Minden szépség-hiba eredményes eltávolítására. Egyéni arcápolás.

* Saját érdekében, ne mulassza el, ha Budapesten van, Kertész Pál csász. kir. udvari szállító (Budapest, VI. Teréz-körút 12.) uridivat és férfifehérenemű különlegességeit vételkötettség nélkül megtekinteni. Mindenemű divatkérdésben felvilágosítással, valamint mintákkal a cég szívesen szolgál, akár levél útján is.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cím a kiadóban.

Resicán **METROPOL** szálloda

14 modernül berendezett szobával s egyéb hozzátartozó helyiségekkel, teljesen jókarban lévő épület, családi okokból

eladó

Közelebbit a tulajdonosnál Resicán, Metropol-szálloda.

Alkalmi vétel

Soha nem lesz jobb alkalma butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a jászvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett részletfizetéssel

Behn József és Fia butorgyára

ÚJ **KEDVEZMÉNY** VÉNDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó

éttermi árainkból (menut

kivéve) módunkban van az

UJSÁG kádós vatalával létesített

megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR KIR. OPERAHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ

KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt

áru jegyekkel. Tekintettel

a nagy keresletre, kérjük

szoba- és színházjegy ren-

delését két-három nappal

előbb velünk közölni.

Park Szálloda BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsköltsége.)

Nemzeti Bank forgalma. Budapesti tudósítónk telefonálja: A Nemzeti Bank legújabb kimutatásából, hogy a bankjegyforgalom milliőről 21.150 millióra csökkent. A visszlezárolási hitel viszont 8850 milliőről 8979 millióra emelkedett.

Házasság. H ö b e r József és Husz Ilonka a hó tizennegyedikén, délután öt órakor tartják esküvőjüket a józsefvárosi plébániakápolnában.

Szerb Szüiveszter estélyt rendeztek január 13-án, hétfőn este 9 órakor a "szerb jótékonyceglu egyesület" szüiveszteri Kaszinó éttermében. Belépődíj nincs, az összes szerb családok és fiatalok megjelenését kérjük.

Féltáron adok
 Metkisebbítés miatt antik szekrényeket, ágyakat, szekrényeket, szobrokat, trüneket, facsillárokat és festményeket. Győződjön meg róla.
Wernberg, Mercu-utca

mondott a bécsi Burgtheater igazgatója. Bécsből jelentik: Heterich, a bécsi Burgtheater igazgatója, tegnap délután megjelent a miniszteriumnál és bejelentette állásáról való lemondását. A Burgtheater az utóbbi években súlyos válsággal küzdött, számos darab bemutatója számos bukással járt, így többek között Hauptmann Gerhardt és Fodor László egydarabja és ez az irodalmi és gazdasági csőd készítette az igazgatót lemondásra.

Megszüntek a határátlépési igazgatók. A belügyminiszteriumnak armegyei prefekturához érkezett a letele értelemében a Jugoszláviába átutazásra való utazásra joghatárátlépési igazolványok kiállítását megszüntették. Határátlépési igazolványt a jövőben csak azok kaphatnak, akiknek román vagy jugoszláv területen a határtól tizenöt kilométeren belül birtokuk van és a más országban laknak. Ugyancsak kikapcsolják kivételesen ilyen határátlépést engedélyező esetekben is.

CFR-bérletjegyek,
 vizumok, külföldiek utleveleinek meghosszabbítása bármely konzulátusnál gyorsan és olcsón.
HERZL, Str. Iancu Vacarescu (Bem-u.) 28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés. Telefon 11-60. (536)

Működők közgyűlése. A Magyar Párt Besseney-telepi altagozatának működői január 26-án délután a Plankféle vendéglőben tartják az évi rendes közgyűlésüket. A közgyűlésen a vezetőség beszámol a múlt működéséről, azonkívül részleges asztást is tartanak az egyes üresben levő tisztségek betöltésére.

Ha szép akar lenni,
 használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliomparfiumot, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerésztársaságban, a „Fekete Székely” L. Szentgyörgy-tér.

Az Erdélyi Szemle legújabb száma úgy terjedelmében, mint tartalmában gazdagabb a megszokottnál. Erdélyi deklarációra igényt tartó cikkei a következők: Éhenhalt költők, Áprily János: Idahegyi pásztorok. Dr. Várady Aurél: Egy érdekes erdélyi írói karrier. Mihály László: Versek. Dr. Bernády György: Meg kell szüntetni a testvérháborút! Keszthelyi János: Vers. Gulliver Erdélyben. S. Nagy László: Gyulai Pál halálának évfordulója. Salgó Olga: Hát a víz sarkantyúja. Dr. Popolita: Nátha polémia. Ezekon kívül érdekes rovatok, irodalmi és színházi szemle, illusztrációk bizonyítják az Erdélyi Szemle kritikai elevenségét, folytonos erősödését. Kapható mindenütt.

Hurokra került ékszeroltvány. Duceaila György és Horvát Mária mehalai cigányok András Rezső belvárosi ékszerész üzletéből vásárlás ürügye alatt huszezer lei értékű ékszer ellopottak. András Rezső feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást és sikerült is Duceaila Györgyöt elfogni, aki a lopást beismerete. Horvát Mária kézrekerítésére, akinél az ékszerek vannak, a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

„PHILATELIA”
 bélyegkereskedés
 vétel eladás csere
SZÉCSI, TIMISOARA IV., Horváth Boldizsár-utca 2.

A vonatok őrzése. Bukaresti tudósítónk jelenti: Az utóbbi hetekben a vonatok ellen megkísérelt merényletek tudvalevőleg erélyes intézkedésre készítettek a vasutigazgatóságot. Az államvasutak úgy döntöttek, hogy minden egyes vasúti állomás őrzésére külön csendőrséget szerveznek meg. Ennek a csendőrségnek a tagjait az államvasutak fizetik. A vasúti vonalak őrzését mozgó csendőrség fogja végezni, ezenkívül polgári ruhás őrszolgálatot szerveznek és ennek a tagjai kísérnek minden egyes személyes és tehervonatot. Az államvasutak vezérigazgatósága az őrző különítményeket a legrövidebb időn belül életbe lépteti és reméli, hogy ezekkel az intézkedésekkel megóvják a vonatok biztonságát.

Baleset favágás közben. Ujvári István favágó tegnap délután a józsefvárosi Uri-utcában fát vágott. Munka közben az éles baltával kezébe balesített úgy, hogy a mentőket kellett értesíteni, akik első segélyben részestették és újkisodai lakására szállították.

Új kölcsönkönyvtár
 a világirodalom legújabb műveiből nyílt meg a Löbl könyvkereskedésben.

A Glória álarcos bálja február hó elsején este lesz a sörgár összes helyiségeiben. A Glória motor- és kerékpár egyesület ezen mulatsága az idén is szenzációsnak ígérkezik. A résztvevőknek felejthetetlen élményt fog nyújtani az éjfél motorosverseny, amelyet külföldi mintára vezetnek le. Az egyet a mulatságra külön meghívókat nem küld szét.

Ha gond nélkül akar élni!!
 Butor szükségletét **GARAI** Gyárvaros, Coronini-tér 23. szám. (827) nál szerzi.

Ellopták az arany karkötőjét. Kellemetlen meglepetésben volt része Neumann Anna józsefvárosi szabinőnek. Neumann Anna tegnap reggel a józsefvárosi állomásnál felszállott a villamosra és amikor a Dózsa-utcahoz ért, észrevette, hogy briliánsal kirakott arany karkötőjét ismeretlen tettesek ellopták. Feljelentést tett a rendőrségen az ismeretlen tettesek ellen, akiknek kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Tolvajok egy péküzletben. Szent József józsefvárosi pékmester feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki álkulcsal behatolt üzletébe és onnan kétezer lei értékű élelmiszert ellopott.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Commeatorul prin Timisoara.)

Solingeni acéláruk beretvák, ollók, hajvágógépek dus választékban
Franz Tejnor & Co.
 Temesvár-Gyárvaros, Kossuth-tér 1. Tel. 561

Széfioszlott remény. A pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminiszterium költségvetésének kiadási része. Ez megsemmisíti a pénzügyi tisztviselőknek azt a reményét, hogy lakbéréiket az összes járandóságok után fogják megállapítani. Eddig ugyanis csak az alapfizetés után kapták a lakbéréket, azonban az ősz folyamán a pénzügyminiszter ígéretet tett, hogy a lakberek kiszabásánál az összes járandóságokat hozzászámíják az alapfizetéshez. A költségvetésben azonban ennek nyoma nincsen, mert az ugyanannyi lakbért irányoz elő a pénzügyi személyzet részére, mint eddig volt. A nyugdíjra ékot ezennel a pénzügyi tisztviselőknél is nem az alapfizetés, hanem az összes járandóságok után vonják le.

Koresolyák és ródlík, gyermekfőzőedények, karácsonyi cikkek és az összes téli cikkek nagy választékban leszállított áron Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Mihály Mária, Neamtu János, Antonescu Kornél, Eszlinger Tibor. Meghaltak: Dot Elza 20, Holtz János 79 és Guba Teréz 53 éves korában.

A farsang alkalmával Budapestre utazó olvasóink figyelmét újlag felhívjuk Kiss Gyula IV. Kammermayer Károly-u. 1. alatt levő speciális bőrruházati üzletére, ahol állandóan raktáron vannak a legfinomabb külföldi bőrből készült és a legkényesebb izlést is kielégítő női, férfi és gyermek bőrkabátok, bőrnadrágok, mellények, autós, motoros, vadász, sport, koresolya ruhák, sapkák, kalapok, haube-k, és bluzok stb. A mérték után rendelésre készíthető cikkek a legrövidebb idő alatt készülnek el jutányos áron. — Olvasóink köréből örömmel értesültünk már többektől, hogy a cég által szállított áruk minőségével, kiállításával, áraival, valamint az előzékeny, finom kiszolgálással a legteljesebb mértékben megvannak elégedve és így a céget mint egyedüli kizárólag bőrruházati üzletet nyugodtan ajánljuk.

Elhalasztott bál. Az Erzsébetvárosi Tarsaskör és a Glória delegáció február 8-ra a Novotny-féle teremben tervezett közös báljukat arra való tekintettel, hogy ugyanaznap tartja meg bálját a Temesvári Magyar Nőegylet, későbbi időre halasztották.

A temesvári püspöki székesegyház ének- és zenekarának Cecilia ünnepe. Szent Cecília-nak, az egyházi zene pátronájának, 1700 éves halálzási évfordulója alkalmából a temesvári püspöki székesegyház kórusa a közel jövőben — az egész egyházmegyére kiterjedő — nagyszabású Cecilia-ünnepeket rendez, melynek keretén belül előadásra kerül a világhírű szentgalleni bencések egykori nagyevű karnagyának dr. Stehle Edének „Szent Cecilia Legendája” című történelmi értékű oratóriuma, amelyet Büsszelben mutattak be első ízben 1902-ben. Stehle oratoriumát 120 tagú ének- és zenekar fogja bemutatni, míg az oratóriumban előforduló magánzólamokat hivatásos oratóriuménekesek éneklék. Az oratórium korusában a székesegyház énekkarán kívül a Filharmónikusok, a teológusok énekkara és Temesvár legjobb hangú énekesnői működnek közre. Énekesnők és műkedvelő zenészeknek, kik az oratórium előadásán közreműködni kívánnak, készséggel áll rendelkezésére Braun Dezső székesegyházi karnagy, az oratórium dirigense. Első énekkari próba a hó 15-én, szerda este 7 órakor lesz a székesegyházban.

Agy- és szíverelmeszesedésben „Ferenc József” keserűvíz megbeszélhetetlen szolgálatokat tesz az által, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz egész sereg féloldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József víz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett. Ujvidékről jelentik: Peterli Zvonko ujvidéki őrmester az elhagyott strandfürdő egyik kabinjába zárkózott és föbelötte magát. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A nyomozás megállapította, hogy az őrmester hosszabb ideje udvarolt egy péterváradia leánynak, aki azonban nem viszonzta a fiatal katona szerelmét. A leány a napokban levelet is írt az őrmesternek és ebben tudomására adta, hogy mást szeret és kérte, hogy feledje őt el. Ez készítette a katonát végzetes tette elkövetésére.

A legjobb tüzelőanyag,
 mert a legmagasabb hőfoku az
Antracitbrikett
 Nem kormoz! Salakja nincsen!
 Minden kályhában jól égl Kapható nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva a vezérképviselőnél:
Vas és Társa
 Temesvár-Józsefváros, Begajbbsor 17. TELEFON: 13-01

“OLLA”
 GUM..!

Rádió

Műsor:

Vasárnap. (Január 12.) Budapest. 9 óra: Kozmetika. 10 óra: Református istentisztelet. 11 óra: Katolikus istentisztelet. 12 óra 10: Katonazene. 4 óra: Magyar dalokat énekel a belvárosi énekkar. 5 óra 15: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 45: Vigjátékok közvetítése a Studióból. 8 óra 50: Nagy Margit operaénekesnő hangversenye. Utána Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 10 óra 30: Orgonahangverseny. 6 óra 20: Részletek osztrák zeneszerzők műveiből. 8 óra 15: Fall Leó Fürstenliebe című operettjének a közvetítése. Breslau. 6 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra: Weinberger Jaromir Schwanda, der Dudelsackpfeifer című vigoperájának előadása. 10 óra 45: Gramofon-tánczene. Brunn. 8 óra: Esti hangverseny. 10 óra 15: Kávéházi zene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 20: A rádió zenekezeletének déli hangversenye. 5 óra: Cigányzene. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra 30: Sumski Vaszil hangversenye. 10 óra 35: Tánczene. **Krakkó. 12 óra 40:** Déli zene. 5 óra 40: Népies zenekari hangverseny közvetítése Varsóból. 8 óra 15: Esti hangverseny. 11 óra: Tánczene. **Langenberg. 4 óra 30:** Orosz zene. 8 óra: Lehár Ferenc Nevetés országa című operett előadása. Utána tánczene. **Mährisch-Ostrau. 12 óra:** Részletek Lehár operettjeiből. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 35: Tánczene. **München. 4 óra:** Szórakoztató zene. 7 óra 35: Weber Károly Der Freischütz című operájának az előadása. 10 óra 45: Tánczene. **Varsó. 8 óra 15:** Népies zenekari hangverseny. 11 óra: Tánczene.

Hétfő. (Január 13.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: A rádió zenekarának hangversenye. 5 óra 30: Citerahangverseny. 7 óra 30: A filharmonikusok esti hangversenye Basildes Mária operaénekesnő közreműködésével. Utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: A Cerda négyes hangversenye. 3 óra 30: A Silving négyes hangversenye. 5 óra 15: Zenés gyermekóra. 8 óra: Esti hangverseny. Utána jazzband. **Breslau. 4 óra 30:** Jazz-band. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 10: Tamburazenekar hangversenye. 10 óra 10: A pravoszláv szilveszter közvetítése. **Kassa. 12 óra:** Déli hangverseny. 5 óra 35: Zongorahangverseny. 8 óra: Esti hangverseny közvetítése Brünnből. 10 óra 15: Gramofonzene. **Langenberg. 12 óra 10:** Déli zene. 5 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Esti hangverseny. Utána tánczene. **Mährisch-Ostrau. 11 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 5 óra 30: Zongorahangverseny. 8 óra: Esti hangverseny közvetítése Brünnből. 10 óra 15: Gramofonzene közvetítése Prágából. **München. 7 óra 30:** Gramofonzene. 8 óra 45: Kamarazene. 10 óra 45: Táncoktatás, utána tánczene. **Prága. 12 óra 35:** Déli zene. Esti hangverseny közvetítés Brünnből. 9 óra 30: Zongorahangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. **Varsó. 4 óra 45:** Gramofonzene. 8 óra 15: Esti hangverseny. 11 óra: Tánczene.

Kedd. (Január 14.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Déli hangverseny Thury Janka ének- és Gyöngyössy Judit esellőművészek közreműködésével. 5 óra 30: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 7 óra: Delibes Lakmé című operájának közvetítése az Operaházból. 10 óra 15: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 11 óra:** Gramofonzene. 3 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Massenot Manon című operájának közvetítése az Operaházból. Utána esti hangverseny. **Breslau. 4 óra 30:** Délutáni hangverseny. 7 óra 10: Gramofonzene. **Brunn. 11 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 35: Déli hangverseny közvetítése Pozsonyból. 10 óra 15: Kávéházi zene. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramo-

fonzene. 12 óra 40: Déli zene. 8 óra: Operettrészletek. 9 óra 10: Esti hangverseny. 10 óra 10: Gramofonzene. **Königsberg. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. 6 óra 15: Kávéházi zene. 8 óra: Esti hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. **Langenberg. 5 óra 30:** Délutáni hangverseny. 8 óra: Szórakoztató zene. **Mährisch-Ostrau. 11 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 15: Esti hangverseny. **München. 7 óra 45:** Szórakoztató zene. 8 óra 50: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 40: Esti hangverseny. **Varsó. 4 óra 15:** Gramofonzene. 5 óra 45: Népies zenekari hangverseny. 7 óra 20: Közvetítés az állami Operaházból. **Stuttgart. 7 óra 30:** Verdi Othello című operájának az előadása.

Közgazdaság

Angol és amerikai kölcsön
a romániai iparvállalatoknak

Temesvár, január 12.

Az Adeverul legújabb számában a Financial News című angol pénzügyi lap nyomán szenzációs hírt közöl, amikor is megállapítja, hogy az angol lapban közöltek a megvalósulás stádiumába lépnek. Az Adeverul közlése szerint tekintélyes angol és amerikai pénzemberekből álló pénzesoport ajánlatot tett a nagy román iparvállalatoknak és hajlandó nagyobb kölcsönt nyújtani. Az Adeverul értesítése sze-

rint az első iparvállalat, amely a külföldi pénzesoport által felajánlott kölcsönben részesülne, a Resica-művek lennének. Az Adeverul megjegyzi, hogy a tárgyalások már annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy a kölcsön perfektuálásáról is lehet beszélni. Azt is tudja az Adeverul, hogy a Resica-művek a pénzt elsősorban arra kapnák, hogy az államvasutak részére szükséges beruházási anyagokat elkészíthesse.

BLANKÉK BANKFIÓKOT LÉTESÍTENEK TEMESVÁRÓTT. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A Marmorosch és Blank bankház igazgatósága elhatározta, hogy a legközelebbi jövőben fiókot létesít Temesvárott, amelynek élére valószínűleg Haralamb Henrik, a Blank-cég aradi fiókjának főnöke kerül.

Az aranymérleg bevezetése. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A kormány elhatározta, hogy a valuta stabilizálásának folyamánaképpen a legközelebbi időn belül az állami vállalatoknál bevezeti az aranyvalutáris mérleget. A kormány erre vonatkozólag már legközelebbi rendeletet ad ki és szó van arról is, hogy a nyilvános számadásra kötelezett magánvállalatokat is kötelezik az aranymérleg bevezetésére.

Az új szeszárak. Bukaresti tudósítónk jelenti: A hivatalos lap legújabb száma közli az új szeszárakat, amelyek három hónapra, április elsejéig érvényesek. Eszerint a gabonaszesz ára fokozottan 250 lei, a borszesz ára 12 lei, míg a cuika és pálinka árát a minisztérium 11 leiben állapította meg. Ezekben az árakban a fogyasztási illetékek nem foglaltatnak. Az árak a mai naptól kezdve lépnek érvénybe.

A kényszerregezési törvény hibái. Bukaresti tudósítónk jelenti: A kényszerregezési törvénnyel a bankárok szövetsége is foglalkozott és az ülésen a törvény ellen heves kifakadások hangzottak el. Az előadók szerint a törvény annyira fogyatékos és sérti a bankok érdekeit, hogy annak azonnali módosítása immár elkerülhetetlen. A bankárok szövetsége úgy döntött, hogy módosításait eljuttatja Junian igazságügyminiszterhez.

Bánsági agronomfőnökök beosztása. Bukaresti tudósítónk jelenti: A földművelésügyi minisztérium kötelékébe tartozó személyzet véglegesítése és beosztása most van folyamatban. A Bánságban eddig a következő inkadrálások történtek. Temestorontalban Berariu Pál buzási, Voinescu Konstantin csákovai, Jonescu Vazul gyűlvészi és Zaharia János perjámosi agronomfőnököket véglegesítették. Szörényben Chiser Sándor bálinci, Marchitan Simon lugosi és Stefanescu Mi-

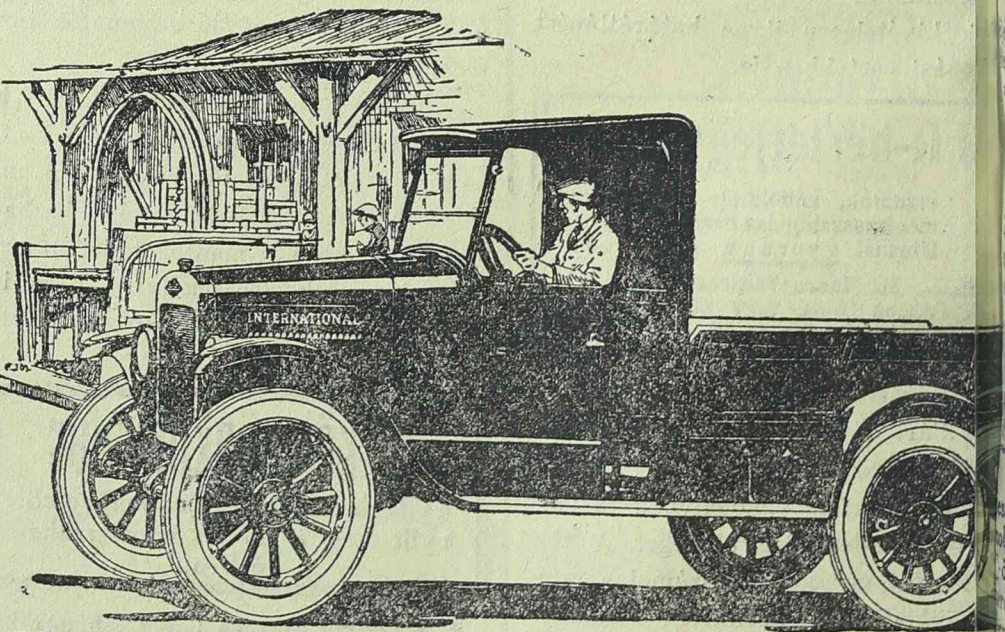
hály orsovai agronomfőnökök véglegesítését, míg Kratica Ferenc szászkabán, Camui Konstantin bozovici agronomfőnökök beosztása nyert zést.

A budapesti tőzsde jegyei (Január 11.) Leszámitolóbank 114—, Kereskedelmi Bank 114—, Magyar Bank 863, Magyar Bank 760, Pesti Hazai 1923, Drasch Csáky-Prackfalvi 75, Urikányi Rima 814, Salgó 464, Alkőszén 6250, Beocsini 1810, Sádium —, Szikra —0, Ganz Magyar cukor 1160, Délcukor Lipták —, Egis 190, Novas Temesvári Szesz —0, Temesvár Sör 12.

Színház

Feketeszem éjszakája. Erdélyi Mihálynak, a színész-szerzőnek legújabb operettjét tegnap este hatalmas sikerrel mutatták be Szendrey Mihály operett együttese nagy sikerrel. A romániai operettet a közönség szívesen fogadta és különösen a magyar nóták kapott meg a hallgatóságot. A bemutató kerében Viola Margit, Kertész Lendvai Böske, Károly Klára, István, ifj. Szendrey és Kassai roly osztoznak, akik valamennyien természetességükkel és tudásukkal a darabot sikerre. A hangulatos magyaros levegőjű operett ma, tegnap délután négy és este fél órákor kerül még színtre a bemutatás főszereplőivel.

* Gül baba. Az új diszletek és tünemények már elkészültek, a színház valamennyien teljes felkészüléssel várják a bemutatás előadását, január 12-én, vasárnap délután 4 órára a gyárvárosi Rom. Kat. I. Egyesület helyiségében lesz a bemutatás sikerének érdekében nagy kénységet fejtenek ki Dálnoky, Láng karnagy, Begovics, Sinkovics tanár és Kőrösi Oszkár a műkedvelők ügyvezetői.

Az

INTERNATIONAL
teherautók

megbízható és gazdaságos üzemük folytán napról-napra új barátok nek maguknak. Modern és tartós konstrukciójukkal mindenkor az állottak és az új négy- és hathengeres modellekkel a legjobbat szállító-eszközök terén a gazdaságoknak, a kereskedőknek és vállalkozóknak. Hosszu évek tapasztalatai és így szerzett hírnevünk áll ezen közt. További felvilágosítással szívesen szolgálunk, valamint kívánatos készséggel bemutatjuk a kocsikat

INTERNATIONAL HARVESTER Comp. of Am.
Vezérképviselő: KARNER EDE Részv.-Társ., TEMESVÁR

Próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag cível öt lei. Legkisebb apróhirdetése harminc lei, álláskeresőknek tizig husz lei. A hirdetési díj mindig egyes esetben előre fizetendő. Szívesen fogadjuk a kedvezményes részvételre, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő próhirdetést.

Igazi jósnő

Aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Házasság

Nősülni óhajt

Éves r. k. vidéki iparos nagyobb gyonnal, 22-28 év körüli házias elkü leányt keres, ki kb. 200.000 hozományjal rendelkezik. Ajánlatok "Házasság" jelege alatt továbbíthatnak. (68)

Alkalmazás

Jól főző mindenest

bizonyítványokkal kis háztartásba vétetik. Cim a kiadóban (193)

Egyedülálló ur

Éves gazdasági háztartás vezetéséhez akorlaltal bíró nőt, aki teljesen független. Ajánlatokat „Mielőbbi belépés” jelege a kiadóhivatal továbbít. (122)

Adás-vétel

Agancs-gyűjtemény

10 darabból álló, közük számos a normális példány, hozzávaló konzerv és egyéb sportjelenetek, sportmuzeum berendezéséhez alkalmas, eladó. Cim a kiadóban (6522)

Rézagy

„Eliszekrény”, bunda, felöltő, egyéb ruhák, magas termetre olcsón eladó. Dóm tér 6, I. emelet, feljárat túl az udvarban. Kepecsné. 1-2 óra között. (95)

Rádió

3 és 3 lámpás olcsón eladó, esetleg gyórkban levő fényképezőgéppel cserélném, Erzsébetváros, Templomca 7 Magyar Józsefné (104)

3 lámpás rádió

egy Steyer gyártmányú bicikli eladó. Munkás-telep 120. (108)

Ház

Essénytelepen, mely áll egy és két szobás lakásból, a vízműveknél, 200-300-ól telekkel eladó. Ugyanott férfi-áruháza, utazóautókat kaphatók. Hermann szabó Buzási ut 1. (11)

Családi ház

Adómentes, közel a villamoshoz, önyösen eladó. Bővebbet Krausz, Győr város, Kimmel telep, I. utca, baloldali 3. ház. (118)

Családi házat

Árnyékban, közpénzfizetés ellenében, csak Győr városban. Cim: „Burkus” vendéglő, II. Burkus-utca. (61)

Zongorák, pianók

a legjobb bécsi és németországi gyártmányok havi 3000 leitől kezdve 18 hónapig terjedő részletre a legkedvezőbb feltételek mellett, csakis Timisoara, Piata Traian 4. (Kossuth-tér 4. sz.) Telefon 111, kaphatók.

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírlap eredeti regénye.

— 11. folytatás —

— Mi lányok, — szólalt meg újra Manyi — ki vagyunk téve az olyan inzultusoknak és nem tudunk ellene védekezni. Nem utasíthatjuk el magunktól a Kollár Janit, mert már ő is ur és befurakodott köreinkbe. Azonban amikor az utcán maszatos, rongyos, piszkos, mezitláb munkásgyereket látok, mindig eszembe jut, hogy valamikor Kollár Jani is úgy szalagált, mint ezek.

— Biz az úgy volt, drága Manyika, a joggyakornokunk, a Lányi Korrinnél, akinek az apja a gyárban számítást, mondja, hogy ez a Kollár vele járt elemibe és akkor éppen olyan mocskos volt, mint a többi munkások és délben mindig horrdta az apjának az ebédet a gyárba. Nevetséges! Igazság szerrint most már neki is ott kellene dolgozni és nem az urat játszani. De hát az igazgatóság nagylelkű volt és stipendiumot adott neki, hogy menjen tanulni. Most aztán a fejébe szállt a büszkeség és majd a fejére nő azoknak, akik kiemelték a semmiből.

— Nézze, kedves szolgabíró ur...

— Eh, drága Manyika, mondja csak úgy, hogy Laci.

— Hát nézze, kedves Laci, mondok magának még valamit erről a Kollárról. Maga csodálkozni fog, ha hallja. Az ember nem is hinné, hogy mire mer vetemedni az ilyen ember.

— Mit hallok? Talán megsértette? Csak mondja meg nekem őszintén. Még ma éjjel fölfrissítok, megpofozom és kihívom párbajra a pimaszt.

— Amit velem tett, azért nem lehet párbajra hívni, ámbár ez is nagy sértés rám nézve.

— Mit csinált?

— Képzeld, szerelmet vallott!

— Szerelmet vallott magának? A himpellér! És maga mit válaszolt neki?

— Semmit! Szó nélkül ott hagytam.

— Ezt jól tette, drága Manyika!

— Hát csak nem képzeli az a hülye, hogy meghallgatom és esetleg, ha majd megszerzi az oklevelét, a felesége akarnék lenni! Jól néznék ki! Hogy az anyjának, valami trampli munkásasszonynak, azt mondjam: kezét csókolom, mama! Nevetséges! És hogy megtörténjen velem, amikor az utcán megyek, szembejőjjön velem egy kormos, facipős munkás és azt mondja nekem: szerbuc, sógorasszony!

— Hahaha, jól lehet nevetni ezen!

— Sirni tudnék ezen az orcátlanságon!

— Rremélem, ezek után kiadja neki az utját és megmondja neki, hogy föl

is ut, le is ut, kocsit és gyalogut, tisztelt urr, itt az opsit, mehet, amerre a nap süt, mind a vizig szárrazon!

— Nem mondok én annak már semmit, kedves Laci, mert nem is engedem a házunkba többet. Holnap reggel majd irok neki egy levelet és amikor jön vizitálni, a kapuban a cseléd odaadja a levelet, amelyben azt írom, hogy szerelmi vallomásával megbántott engem és ezért nem is akarom többé látni. Nem ismerjük többé egymást.

Hangos, csengő kacagással kísérte a leány ezeket a szavakat és kacagásába belevegült Schmidek röhögése is.

— Azt jól teszi, drága Manyika, hogy nem fogadja el az ilyen tuskó szerelmét! De mondja csak, mit válaszolna, ha egy urr vallana magának szerelmet? Például, ha én tenném?

— Maga csak tréfál, kedves Laci. Mit szólna a maga családja, ha maga egy egyszerű polgárlányba szeretne bele?

— Hát az bizonyos, hogy először berrzenkednének, különösen a tántik és a kuzinok volnának a dolog ellen. Azonban és azt tartom, hogy a régi családoknak szükségük van rára, hogy olykor friss vérrrel fölfrissítsék magukat. Maga, drága Manyika, egészen alkalmas lenne családunk vérrének felfrissítésére.

— Ó, kedves Laci!

Schmidek László nem válaszolt a leány elragadtatott felkiáltására, hanem erős rántással magához vonta Manyit és hangos csókot cuppantott a szájára.

A jelenet folytatását lehetetlenné tette az, hogy egy hangosan csevegő csoport közeledett a lugas felé.

Schmidek László bosszankodva engedte ki ölelő karjaiból a leányt, akit pedig már biztos prédának vélt. Elhatározta azonban, hogy a mai ostromot folytatni fogja.

Manyi és a szolgabíró kiléptek a lugasból és amikor a közeledő csoport megpillantotta őket, nagy hurrával fogadta mindkettőjüket.

— Csakhogy megvagy, Manyi — kiáltotta feléje Major Adél, egy töltött galambra emlékeztető szőke leány — már azt hittük, hogy elvesztél. Anyád odabent a teremben már türelmetlenül érdeklődik utánad.

— Nem kell engem féltetni, — felelt nevetve Manyi — nem vagyok olyan kicsi, hogy elveszek. Ha pedig tényleg elvesznék és valaki megtalálna, az csak örülhet.

— Szerretném magát megtalálni,

drága Manyi, — mondotta udvarias meghajlással Schmidek szolgabíró.

— Gyerünk most egyelőre a mamához a terembe. Jó?

— Jó. De, ha a világ végére akarr menni, oda is elkísírem!

Manyi és a szolgabíró csakhamar eltűntek és nyomukba rajzott visszafelé a vidám társaság is.

Kollár Jani most már minden baj nélkül előjöhetett volna rejtekéből. Nem látta volna meg senki rajta, hogy leshelyről jött.

Könnyen egvegyülhetett volna a társaságba. Érezte azt is, hogy az első indulatok leküzdése után most már annyira tud magán uralkodni, hogy senki nem olvassná le arcáról annak a lelki hullámlásnak a jeleit, amely egész lényét fölforgatta.

Nem, nem akart senkit sem látni.

Legkevésbé Manyit, akinek hívságos, kacér, gögös jellemét most teljes nyíltságában megismerte.

De nem akart találkozni Schmidek Lászlóval se. Tudta, hogy az nem állhatná meg, hogy valami csipős megjegyzést ne tegyen és bár az minden bizonnyal olyan volna, hogy kettőjükön kívül más nem értené, azért mégis csak rácsattanna a keze az arcára és a proletársarj volna az, aki párbajra kényszerítené a kérkedő dzsentrit.

Elhatározta, hogy azonnal hazamegy. De nem akart a vendéglő kivilágított kertjén keresztül haladni.

Ott a lugas mögött, ahol állott, másfél méteres fal zárta el a kertet a szomszédos utcától. Gyakorlott tornász volt és könnyű szerrel vetette magát keresztül a falon.

Ugrás közben még arra is ráért gondolni, hogy milyen kár, hogy ezt már előbb nem tette meg. Akkor kellett volna megcselekednie, amikor Schmidek és Manyi a lugas felé közeledtek.

(Folyt. köv.)

Borbélyület

jövedelmező és forgalmas, Bocsa Montana-n csiládi okok miatt eladó Cim a kiadóban. (6599)

Lakás

Elegánsan butorozott

nagy szoba jan. 15 ére 1-2 személy részére kiadó. Fürdőszobahasználat. Cim: Török, Kossuth L.-u. 31. Józsefvárosi piac. (109)

Szuterén helyiségek

utca és udvarra nézők, úgy lakásnak, mint műhelynek megfelelők, jutányos áron kiadók. Józsefv., Arany János-utca 4. (121)

Különféle

Angol nyelvoktatás

Jelentkezés délelőtt 10-12 között. Cim a kiadóban (57)

Női varráshoz

tartozó összes munkákat a legzsebésebb kiviteben olcsón és pontosan vállal Schindler Mariette varrodája Bocsa-Montana. (5902)

Hó és sárc pó

jávitását legolcsóbban vállalom. Ivascu Ill., Tirol-utca 60. (115)

Francia-órákat

adók. Iskolai leckékre biztos eredményel előkészítetek. Jutányos árak. Cim a kiadóban. (120)

Szakadt galocsnit

hócipőt, sárcipőt szakszerűen, tartósan és olcsón végez özv. Bösze Emilné, Józsefváros Bem-utca 9.

Olcsó cipőjavítás

talpalást, fejelést és mindennemű javítást gyorsan és jól végez özv. Bösze Emilné, Józsefváros, Bem-utca 9. sz.

Kivándorlók !!

Utazatok ARGENTINIÁBA, BRAZILIÁBA és URUGUAYBA, az egyedüli német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikötőkbe futnak. Egy-éves III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-amerikába csak 12 napot megy. Övököljétek a fatukra utazó ügynököktől.

Forduljatok közvetlenül

Juliu Klein ügynökségéhez

Központ: Timisoara, Str. L. C. Bratianu 6.

Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Filók: Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatat

Déli Hírlap

HÉTFŐ
1930 JANUAR 13

LEGUJABB

ÉJFEL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉS

A békéről tárgyalnak és közben összevesznek a diplomataik Hágában

Hága, január 11.

A hágai konferencia delegátusai rendkívül élénken kommentálják azt a beszédet, amelyet Bethlen István magyar miniszterelnök a hágai magyar követségen az újságírók előtt mondott. Bethlen ugyanis fogadta a világsajtó képviselőit, akik előtt lezögezte az ismeretes magyar álláspontot, amely szerint Magyarország nem tud fizetni. Magyarország nem mondhat le követeléseiről, de nem veheti magára az optánsok kártalanítását. Magyarországot semmiféle megállapodás nem kényszeríti arra, hogy 1943 után is jóvátételt fizessen. Magyarország mindig a legpontosabban teljesítette eddig jóvátételi kötelezettségeit.

A holland lapok valósággal elragadtatással írják Bethlen ezen beszédéről és megállapítják, hogy a sajtó most már világosan lát a magyar kérdésben.

Dicsérik Bethlen nyelvtudását és az újságok kérdéseire adott talpraesett válaszait.

Vasárnap délben dől el, hogy vasárnap délután megkezdhetik-e a magyar jóvátételi ügy tárgyalását. Az eddigi jelek szerint erre csak hétfőn kerülhet a sor. A francia sajtó általában elégedetlenségének ad kifejezést a hágai tárgyalások lassúsága miatt.

Bizalmas megbeszélésekből kiszivárgott információk szerint a hágai konferenciának ötven százalékos esélye van a megegyezésre és ötven százalékos lehetőség arra az esetre, hogy a tárgyaló felek megegyezés nélkül válnak szét. A francia sajtó optimisztikus hangjával szemben a kisántánt delegátusai köréből való hírek szerint ez az optimizmus indokolatlan.

A kisántánt ugyanis kitart álláspontja mellett és ezért valószínű, hogy a főbb problémákat diplomáciai úton fogják megoldásra hozni. Igen valószínű, hogy a végleges megoldás elhalasztása újabb konferencia összehívását teszi szükségessé.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Korányi Frigyes báró és Gajzágó tegnap részletesen ismertették a nagyhatalmak szakértői

előtt a magyar kérdés összes pénzügyi, gazdasági és jogi vonatkozásait. A megbeszélés során kialakult helyzetről a nagyhatalmak szakértői ma referálnak saját fődelegátusainak és valószínű, hogy a kisántánt delegációval is érintkezésbe lépnek. A tárgyalás alatt levő bolgár kérdésben a bolgárok ma adják meg a csütörtökön függőben maradt három pontra a végleges választ, tehát a bolgár kérdés ma dől el.

Tegnap döntő tárgyalások indultak meg a nagyhatalmak és a kisántánt delegátusai között, amely megbeszélések egész délelőtt tartottak. A tanácskozáson résztvett a francia külügyminiszterium vezértitkára, Berthelot is.

Délután az első közvetlen találkozás volt a kisántánt és a magyar delegátusok között, amikor is a félhivatalos tárgyalásokat kezdték meg, melyeknek kimenetelétől függ,

hogy mikor tűzik napirendre a magyar kérdést.

Bethlen István nagy feltűnést keltett sajtónyilatkozatának érdekes következménye volt az, hogy a hágai konferencia berkeiben tegnap egyáltalában nem bolygatták az ugynevezett magyar kérdést, mert senkisésem vonhatta ki magát Bethlen beszédének hatása alól. Különösen Bethlen beszédének két pontja hatott a konferencia tagjaira. Eszerint Bethlen kijelentette, hogy a magyar kormány méltányos ajánlatot terjesztett elő a multak likvidálására, másrészt Bethlenben meg van a hajlandóság arra, hogy

az optánsmagyarokat reábeszélje, hogy az utódállamokkal szemben fennálló követeléseik érvényesítésénél igyekezzenek a méltányosság legvégső határáig elmenni.

Hágában egyébként nagy elkedvetlenedést keltett a kisántánt államok ma-

gatartása, amely miatt kezd kialakulni az a helyzet, hogy a magyar kérdést csak újabb konferencián lehet majd elintézni. Hír szerint a nagyhatalmakban megvan a hajlandóság arra, hogy megegyezés érdekében intervenciáljanak a kisántántnál.

A hat meghívó hatalom tegnap bizottsági ülést tartott, amely elhatározta, hogy a Jaspár-bizottság elhalasztotta a francia és német álláspont összetűzése következtében szőnyegen levő anyagi kérdések nem jött létre megállapodás, elmozdítva a helyzet rendkívül feszültté. A Jaspár-bizottság tegnapi ülése után rendkívül viharos lefolyású volt, amikor is

Snowden összecsapott a német legátusokkal. Snowden ugyanis állította, hogy a németek taktikája a dolgok elodázásában merül fel. Curtius erre élesen válaszolt Snowdennek.

A Jaspár-ülés után a német delegátusok szállásukra siettek, ahol egymással hosszasan tanácskoztak.

Az angol sajtó tegnap is ugyanahogyan szállt síkra a magyar álláspont mellett. A Daily Mail vezérlője írja, hogy a magyar jóvátételi körülmények az összeütközés elkerülhetetlenségét látszik, mert Magyarország nem tud többet fizetni. Sir Robert Gower a Spectator című lapban megírta, hogy a hágai konferenciáról főleg a magyar kérdésről. A cikk szerinte a kisántánt ugylátszik tenni akarja tenni Magyarországot, azonban nem fog sikerülni.

Egy nemzet sem kevésbé büszke a háború felidézésében és egy szenvedett többet, mint Magyarország, amely ennek ellenére talán állott és pontosan teljesítette kötelezettségeit.

Magyarország jogosan teszi fel, hogy az 1924. évi jóvátételek rendezése véglegesnek tekintik. Nem lehet elvárni, hogy a kisántánt követelését a hágai konferenciában képviselt hatalmak támogassák. A jövő béke feltétele, hogy Magyarország erős és virágzó állam lehessen.

Kapható minden újságbódében

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON” Bányai Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara